

- **FOREDRAG**
- **STUDIEKREDSE**
- **KURSER**

Rudolf Steiner-pædagogiske og andre antroposofiske aktiviteter i skoleåret 2018/2019

Brochuren er blevet til i et samarbejde mellem:

Antroposofisk Selskab Danmark, Odense-gruppen, Rudolf Steiner-Skoleforeningen & Rudolf Steiner-Skolen i Odense.

Venlig hilsen – og vel mødt!

Rudolf Steiner-Skolen i Odense
Lindvedvej 64, 5260 Odense S
Tlf. 6595 7004

forsidebillede af Birgit Svansø

INDHOLDSFORTEGNELSE

FOREDRAG

- Fyraftensmøde**.....side 01
Mandag den 10. september 2018, kl. 16.30.
- Antroposofien i det 21. århundrede**.....side 02
Onsdag den 24. oktober 2018, kl. 19.30.
- Antroposofisk medicin – personlig medicin – mysteriemedicin**.....side 03
Onsdag den 21. november 2018, kl. 19.30.
- Om julen – Jesusbarnets fødsel**.....side 04
Onsdag den 12. december 2018, kl. 19.30.
- Mave-hjerne akse**.....side 07
Onsdag den 23. januar 2019, kl. 19.30.
- Ingen opdragelse uden selvopdragelse**.....side 08
Lørdag den 2. marts 2019, NB kl. 8.15.
- Moderne steinerpædagogik**.....side 09
Onsdag den 20. marts 2019 kl. 19.30

JULESPIL

Julespillene.....side 05
Tirsdag den 18. december 2018, kl. 19.00.

Hellig Tre Kongerspil.....side 06
Søndag den 6. januar 2019, kl. 19.00.

KURSER & STUDIEKREDS

Malekursus.....side 10
Første gang: onsdag den 12. september 2018, kl. 18.00-20.00. (10 onsdage)

Tirsdags-Eurytmi.....side 11
Første gang: tirsdag den 25. september 2018, kl. 19.00-20.00. (10 tirsdage)

Antroposofisk studiekreds.....side 12
Første gang: tirsdag den 8. januar 2019, kl. 20.10-21.45. (6 tirsdage)

LINDVEDKORET

Korsang Lindvedkoret.....side 13
Første gang: torsdag den 30. august 2018, kl. 19.30 (torsdage 19.30-21.45)

Alle foredrag & arrangementer finder sted på:

*Rudolf Steiner-Skolen i Odense,
Lindvedvej 64, 5260 Odense S.*

Entré: 70,-/50,- kr.
(medmindre andet er nævnt)

Sted: Pavillon 2.
(medmindre andet er nævnt)

Kontakt: Kontoret 6595 7004

Fyraftenmøde

IT teknologi og menneskelivet

Teknologien erstatter menneskelige egenskaber: arbejde, dannelse af relationer, evne til tankemæssig fordybelse.

Hvad mangler teknologierne for at støtte menneskelige livsformer?

Kan vi ved hjælp af antroposofien og steinerpædagogikken finde aktuelle svar?

Oplæg med samtale.

Foredragsholder: Troels Ussing.

Formand for Antroposofisk Selskab, Danmark, tidligere steinerskolelærer, kurser og workshops i antroposofisk meditation og fordybelse. Konsulent for antroposofisk udviklingsarbejde i Afrika.

Dato og tid: Mandag den 10. september 2018, kl. 16.30 til 18.30

Arrangør: Antroposofisk Selskab, Odensegruppen

Antroposofien i det 21. århundrede

Antroposofien har nu været i verden i ca. 100 år, og Rudolf Steiner er ved at blive en historisk person. Betyder det, at hele den antroposofiske bevægelse er ved at blive gammel? Svaret er både ja og nej. Men det egentlige spørgsmål er vel nærmere: Hvad skal der til, for at antroposofien kan forvandle sig ind i det nye årtusinde? Det spørgsmål kan kun besvares, hvis man kender den antroposofiske bevægelses historie. Men, man må også have vilje og mod til at se fremad. Forvandlingen kan kun finde sted i den enkelte – og blive frugtbar i samarbejdet med andre.

Foredragsholder: Niels Henrik Nielsen.

Lærer på Rudolf Steiner-Skolen i Skanderborg og på læreruddannelsen på Audonicon. Foredragsholder, musiker og medlem af bestyrelsen for Antroposofisk Selskab i Danmark.

Dato og tid: Onsdag den 24. oktober 2018, kl. 19.30

Arrangør: Antroposofisk Selskab Odensegruppen

Antroposofisk medicin – personlig medicin – mysteriemedicin

Antroposofisk medicin har eksisteret omkring 100 år og er udbredt verden over og indenfor alle medicinske specialer.

Vi vil se på den antroposofiske medicins grundbegreber for at forstå rationalet bag - og se at det også kan anvendes på den almindelige lægevidenskabs forskningsresultater.

Og på hvordan statistik og "big-data" kan være en hjælp i at finde nye sammenhænge indenfor lægevidenskaben, men at forståelsen af det enkelte menneskes sygdom - og dets helbredelse - også kræver andre tilgange, da menneskets sygdom og helbredelse altid er noget helt unikt og personligt, som ikke kan sættes på en "formel".

Foredragsholder: Tomas Henckel Johansen

Speciallæge i almen medicin og praktiserende læge. Læge og lægekonsulent ved flere antroposofiske institutioner. Aktiv i undervisnings- og uddannelsessammenhænge indenfor primært antroposofiske uddannelser.

Dato og tid: Onsdag den 21. november 2018, kl. 19.30

Arrangør: Antroposofisk Selskab Odensegruppen

Om julen – Jesusbarnets fødsel

I adventstiden har vi mulighed for at glæde os over den stemning og forventning, der kan komme til os i denne tid, og juleaften kulminerer dette med, at vi fejrer Jesu fødsel sammen med en stor del af menneskeheden. Især børn kan have en umiddelbar glæde og oplevelse af denne begivenhed.

Hvad bor der af muligheder og udfordringer i denne begivenhed, i dette mysterium?

Dette vil Stefan Frister tale om og forsøge at belyse.

Foredragsholder: Stefan Frister, der er præst i *Kristensamfundet- for Odense og Aarhus*.

Dato og tid: Onsdag den 12. december 2018 kl. 19.30

Arrangør: Antroposofisk Selskab Odensegruppen

Julespillene

Selv i vor moderne verden lever Julebudskabet midt iblandt os. Er det udtryk for, at det har en kraft, der overlever tiden – endda stråler kraftfuldt ind i fremtiden?

Lærere ved Rudolf Steiner-Skolen i Odense opfører de gamle julespil fra Oberufer. Disse spils historie kan føres langt tilbage i tiden, og de er formodentlig kommet til Oberufer i Ungarn med indvandrede folk vestfra. Her har de så overlevet i afsides liggende landsbyer, hvor Karl Julius Schröer, professor i tysk litteratur, fandt dem for over 100 år siden.

Schröer var meget optaget af disse spil, og efter at have overværet dem i Oberufer besluttede han sig til at skrive dem ned for derved at forhindre, at de gik tabt.

I Kristi fødselsspillet og Hyrdespillet hører vi om Maria bebudelse, den lange vandring til Betlehem, Jesusbarnets fødsel og derefter om hyrderne på marken, der gennem en åbenbaring ønsker at se den nye konge.

Alle er hjertelig velkomne!

Sted: Rudolf Steiner-Skolen i Odense. Salen.

Dato og tid: Tirsdag den 18. december 2018 kl. 19.00

Pris: Gratis adgang.

Arrangør: Rudolf Steiner-Skolen i Odense.

Hellig Tre Kongerspil

Vi hører om De hellige tre Kongers lange vandring fra morgenlandet frem til deres møde med Herodes i Jerusalem. Stjernen, som har ledt dem hele vejen, fører dem videre til Betlehem – til Den nye Konge, som de tilbeder og skænker deres dyrebare gaver.

Den onde Herodes, som ved djævelens hjælp kæmper for at komme dette barn til livs, falder til sidst i djævelens kløer og dør en ynkelig død.

Uegnet for børn under 4. klasse

Sted: Rudolf Steiner-Skolen i Odense. Salen.

Dato og tid: Søndag den 6. januar 2019 kl. 19.00

Pris: Gratis adgang

Arrangør: Rudolf Steiner-Skolen i Odense

Mave - Hjerne akse

Tarmen er blevet kaldt 'vores tredje hjerne', fordi tarmens milliarder af bakterier, mikrobiomet, danner mange af de signalstoffer, som får hjernen til at fungere normalt. Ubalancer i tarmens bakterier, kan føre til psykiske lidelser som autisme, ADHD, depression og Alzheimer.

Der fortælles om de nye teorier og erfaringer, og om 'de gode og de dårlige bakterier' og deres betydning for dannelsen af signalstoffer i hjernen. Desuden om, hvad der kan gøres for at afhjælpe en ubalance i tarmen.

Foredragsholdere: Lisbet og Hans Jørn Kolmos

Lisbet Kolmos: Læge, ph d, tidligere leder af Marjatta gennem 25 år. Erfaring med børn og unge med udviklingsforstyrrelser. Interesse for sundhedsfremmende terapi og behandling af bl.a. kronisk træthedssyndrom.

Hans Jørn Kolmos: Overlæge ved klinisk mikrobiologisk afdeling på Odense Universitetshospital og professor i klinisk mikrobiologi ved Syddansk Universitet.

Dato og tid: Onsdag den 23. januar 2019 kl. 19.30

Arrangør: Antroposofisk Selskab, Odensegruppen.

Ingen opdragelse uden selvopdragelse

“Man kan ikke opdrage børn” (Rudolf Steiner), men vi kan følges ad og til en vis grad tilrettelægge den nærmeste omverden for dem.

Børn sanser verden. Men hvad er sammenhængen mellem denne sansning og den voksnes selvopdragelse?

Foredragsholder: Ellen Thuesen

Uddannet lærer. Efter 6 år i folkeskolen efteruddannelse på Rudolf Steinerseminariet i Järna, Sverige. Klasselærer på Rudolf Steiner-Skolen i Odense fra dens oprettelse 1971 til pensionering 2006. Medlem af Antroposofisk Selskabs bestyrelse og redaktør for Antroposofisk Selskabs Meddelelsesblad.

Dato og tid: NB Lørdag den 2. marts 2019 kl. 8.15

Der kan købes kaffe og kage i pausen

Arrangør: Rudolf Steiner-Skolen og Skoleforeningen i Odense

Moderne steinerpædagogik

Steinerpædagogikkens opgave er at skabe de bedst mulige betingelser for fremtidens mennesker.

Denne opgave er under pres. Indefra, når vi holder fast i gamle former og traditioner, eller når trangen til fornyelse gør os blinde overfor de egentlige impulser. Og fra et samfund, der bliver mere og mere teknificeret, mere og mere uigennemskueligt, og samtidig stiller større og større krav til akademisering og standardisering.

Men børnene kommer med nye impulser! Hvordan kan vi bedst muligt skabe betingelserne for, at disse impulser kan blive levedygtige? Det kan kun en moderne steinerpædagogik, som ikke stivner i gamle former eller tilpasser sig den bestående verdens krav. Og det stiller de højeste krav til både forældre og lærere.

Foredragsholder: Niels Henrik Nielsen.

Lærer på Rudolf Steiner-Skolen i Skanderborg og på læreruddannelsen på Audonicon. Foredragsholder, musiker og medlem af bestyrelsen for Antroposofisk Selskab i Danmark.

Dato og tid: 20.marts 2019, kl.19.30

Arrangør: Rudolf Steiner-Skolen og Skoleforeningen

Malekursus

Farvestemninger - farveklange

I efterårssæsonen vil vi arbejde med akvarelmaleri, og gennem de farveklange, der opstår på papiret, måske komme ind i en slags "landskabsmaleri" – dvs. måske både ydre og indre landskaber.

Vi vil tage udgangspunkt i Goethes farvelære for at kunne trænge ind i det at skabe.

Citat af Goethe: *"Stil mig en opgave, som jeg kan lægge noget af mit inderste i, og det er ikke længere en opgave, men en glæde – en kunst."*

Underviser: Birgit Svansø - maler og kunstnerisk terapeut.

Uddannet i England og har tidligere været højskolelærer i billedkunst og har afholdt adskillige kurser.

Dato og tid: 10 onsdage fra kl. 18.00 – 20.00

Første gang den 12. september 2018

Pris: Kr. 1000,- inkl. materialer

Min. 6 personer – max. 10 personer.

Tilmelding og evt. spørgsmål: Birgit Svansø, tlf. 65 31 57 67.

Arrangør: Antroposofisk Selskab, Odensegruppen.

Tirsdags - Eurytmi

- ved eurytmist Erik Frydenlund

Livskræfter

Eurytmi en bevægelsesform der arbejder med vores æterlegeme/ livskræfter, og som styrker vores livsenergi og velbefindende i kroppen.

Det er disse livskræfter, som virker opbyggende og skabende i naturen og mennesket. Gennem eurytmi har vi en unik mulighed for at arbejde skabende med disse kræfter, og dermed få en ny oplevelse og forståelse af dem!

Vi vil veksle mellem fysiske øvelser, som får pulsen op og giver sved på panden, og stille øvelser, som styrker vores tilstedeværelse i nuet - mindfulness i bevægelse!

Kurset er åbent for alle interesserede, kom gerne første gang og prøv om det er noget for dig!

Kursusholder: Erik Frydenlund

Erik Frydenlund er biodynamisk rådgiver og eurytmist. Kursus- og foredragsvirksomhed.

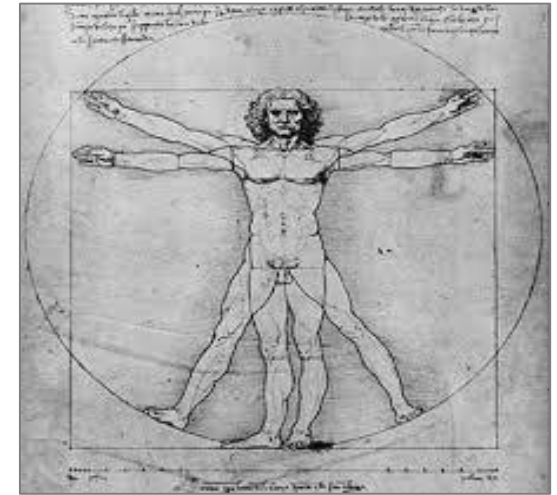
Dato og tid: 10 tirsdage fra kl. 19 til 20 i eurytmisalen på Odense skolen, Odense S.

Første gang den 25. sept. Ingen eurytmi i uge 42.

Tilmelding på mail: erikfrydenlund@gmail.com

Pris: 500 kr. som indbetales på konto 8401 4221133

Arrangør: Antroposofisk Selskab, Odensegruppen

Studiekreds i antroposofi

6 tirsdage kl. 20.10 til 21.45

Meditation som livspraksis 8. januar:

Det moderne menneske har omfattende gøremål: familielivet i dets kolossale omfang, interessefelter, hobbyer, behov for motion samt interesse for alt det, der foregår i verden nu og vores eventuelle andel deri. - Der er også mange tilbud om, hvordan man har mulighed for at erhverve "klarsyn" og opnå bevidsthed om og indsigt i menneskets højere kræfter og evner. Rudolf Steiner har arbejdet med dette emne, og han har i mange foredrag og bøger fortalt om den gamle mysterieviddom, og om hvordan den nye tids arbejde med emnet kan udføres sådan, at det er i harmoni med de betingelser, der foreligger for mennesket i det 20. og 21. århundrede. Praktiske øvelser og samtale vil være en del af arbejdet med emnet.

Vel mødt.

- Reinkarnation og karma 15. januar: Reinkarnation og karma. Ide og formål.
- Sjælelivets forvandling og muligheder 22. januar
- Fænomenologiske iagttagelser 29. januar: Herunder praktiske øvelser ud fra J.W.Goethes farvelære.
- Mennesket som idé og dets opgave på jorden 5. februar
- Mysterieviddommens opgave og dens forhold til kristendommen 19. februar

Kursusholder: Benny Christiansen.

Benny Christiansen er tillært svejser og skibsbygger fra Odense stålskibsværft i 1977.

Samt almen musikpædagog fra Fyns Musikkonservatorium i 1983.

Tilknyttet Rudolf Steiner Skolen som musislærer fra 1978.

Dato og tid: 6 tirsdage fra kl. 20.10 til 21.45. Første gang 8. januar 2019.

Pris: 400 kr. for 6 tirsdage

Tilmelding: Benny Christiansen på tlf. 24829426

Arrangør: Antroposofisk Selskab, Odensegruppen.

Korsang Lindvedkoret

Sæsonstarten for Lindvedkoret er

TORSDAG den 30. august kl.19.30.

Kom og få gode oplevelser med forældre fra skolen og andre interesserede.

Vi øver torsdage 19.30 – 21.45 i skolens eurytmisal.

I koret er der koncertvirksomhed i såvel skoleregí som udenfor.

Koret er under Paarup Aftenskole.

Nærmere oplysninger ved korets formand: **Axel Gomard tlf. 6611-1114**
eller dirígent: **Sven Skovbakke tlf. 6269-1908**

KALENDER

Korsang Línvedkoret

Torsdage 19.30-21.45 (1. gang: 30. august 2018)

Fyraftensmøde

Mandag den 10. september 2018 NB kl. 16.30 – 18.30

Malekursus

Onsdage kl. 18.00-20.00 (1. gang: 12. september 2018)

Tírsdags-Eurytmí

Tírsdage kl. 19.00-20.00 (1. gang: 25. september 2018)

Antroposofí í det 21. árh.

Onsdag den 24. oktober 2018, kl. 19.30

Antroposofísk medicín

Onsdag den 21. november 2018, kl. 19.30

Om julen – Jesusbarnets fødsel

Onsdag den 12. december 2018, kl. 19.30

Julespíllene

Tírsdag den 18. december 2018, kl. 19.00.

Hellig Tre Kongerspil

Søndag den 6. januar 2019, kl. 19.00

Antroposofísk studíekreds

Tírsdage kl. 20.10 – 21.45 (1. gang 8. januar 2019)

Mave-hjerne aksen

Onsdag den 23. januar 2019, kl. 19.30

Ingen opdragelse uden selvopdragelse

Lørdag den 2. marts 2019, NB kl. 8.15

Moderne steínerpædagogik

Onsdag den 20. marts 2019 kl. 19.30

